

Препорука за пројекат године

ИЗЛОЖБА „СОКОЛИ СТАРОГ БЕЧЕЈА 1911-1941“

Виши кустос *Градског музеја Бечеј*, Немања Карапанцић обавио је значајна истраживања и реализовао изложбу Соколи Старог Бечеја, у периоду од 1911. до 1941. године.

Циљ *Изложбе* је представљање соколског покрета који је био врло активан у многим сферама друштвеног живота (од спорта и културе, до просвете и грађевинарства) у наведеном периоду. Изложба се састоји из шест тематских целина: 1. *Зачеци соколства 1862*; 2. *Соколска друштва на територији данашње Војводине*; 3. *Соколски покрет у Краљевини Србији и Југославији*; 4. *Соколско друштво у Старом Бечеју*; 4. *Просветна и културна делатност Милана Поповића и Димитрија Хаднађева*; 5. *Изградња соколског дома у Старом Бечеју*.

Градски музеј у Бечеју у свом богатом фондусу чува тродимензионалне предмете, плакате, разгледнице и фотографије, који су неисцрпан извор података за истраживање ове теме, а значајан извор представља и архивска грађа *Историјског архива Сенте, Одсека за архивску грађу Бечеја*. Изложба је употпуњена и позајмљеним предметима из збирке *Народног музеја* из Зрењанина, *Соколског друштва „Војводина“* из Новог Сада, *Православне црквене општине Сенђанске*, као и предметима из приватних колекција. Изложбу прати и репрезентативан двојезичан (српско-мађарски) каталог, са кратким историјатом соколског покрета, илустрацијама и каталошким одредницама.

Историја *Соколског друштва* Старог Бечеја до сада није нашла адекватно место у историографији и музеологији и овај пројекат је одлична прилика да се стручна, али и шира публика упозна са његовим радом. С обзиром на то да се соколски покрет темељио на љубави према домовини и сопственом народу, човечности, братству, слободи, јединству и честитости, а у исто време тежио је неговању физички здраве и морално јаке нације, битно је да се публици, а посебно младим људима укаже на ове вредности, али и значај здравог живота. Када временски услови дозволе, у плану је демонстрација соколских вежби у виду некадашњих слетова, са члановима спортских удружења. Након завршетка изложбе у Бечеју, планирано је да због великог интересовања гостује и у другим местима, односно музејима у Републици Србији.

Сматрам да је Немања Карапанџић кроз историјат, архивску грађу и одабир музејских предмета допринео проучавању ове теме са историјског и музеолошког становишта. С обзиром на богатство музејског материјала и архивске грађа која сведочи о соколском покрету, али и друштвеном животу становништа Старог Бечеја, а који до сада нису били доступни јавности, сматрам да треба подржати ову значајну изложбу и каталог, те је препоручујем на разматрање Комисији ICOM-а Србије за категорију Пројекат године.

У Новом Саду

26. март 2024.

Чарна Милинковић,

музејски саветник

Чарна Милинковић